

Atvērts logs darbojas kā bērnu pievilksanas magnēts un, diemžēl statistikas dati liecina, ka ik gadu vidēji 10 - 15 bērni izkrīt pa daudzstāvu namu logiem, gūstot smagus vai letālus ievainojumus. Ražotāji aicina pievērst šai problēmai īpašu uzmanību, jo ikviens logs ir aprīkojams ar speciālu furnitūru, kas padarīs loga lietošanu bērniem drošu.

Bērnu drošības aprīkojums ir paredzēts ne tikai privātai lietošanai mājas apstākļos, bet būtu ietverams prasībās standarta aprīkojumā jebkuras pirmsskolas izglītības iestādes, sākumskolas, bērnu medicīnas iestādes vai cilvēku ar garīgās attīstības traucējumiem uzturēšanās vietās, ja logus paredzēts uzstādīt augstumā, kas var apdraudēt iemītnieku dzīvību. Tomēr Latvijas būvniecības prakse liecina, ka par šādu drošības pasākumu ievērošanu neviens neuzņemas atbildību. Pasūtītāji, īpaši valsts un pašvaldību sektorā, vieglprātīgi ļauj pagriezt projektētājiem, projektētāji savukārt atsaukas uz prasību trūkumu būvniecību regulējošos normatīvos, savukārt būvuzņēmējs atsaukas uz prasību trūkumu projekta dokumentācijā. Ikdienā par šiem riskiem atbild cilvēki, kam uzticēti bērni vai mājas apstākļos – radnieki un vecvecāki, kuru rīcībā nav reālu instrumentu ar kuru palīdzību novērst nelaiemes gadījumus.

Risinājums – slēdzams loga rokturis

Logu ražošanas uzņēmums Mārupes logi ir viens no tiem, kas aktīvi uzsver logu drošības paaugstināšanu. Tāpēc tiek piedāvāts gan jaunus, gan esošus logus aprīkot ar īpašu drošības furnitūru. Viens no veidiem ir slēdzams rokturis - tas nozīmē, ka roktura mehānismā ir iestrādāta slēdzene ar atslēgas mehānismu. Šis risinājums neļaus kustināt rokturi un atvērt logu bez atslēgas. Otrs variants ir aprīkot logus ar mehānismu Tilt-first, kas brīvi ļauj pagriezt loga rokturi par 90 grādiem – vēdināšanas režīmā, bet atvērt pilnībā tikai izmantojot atslēgu.

Mārupes logi izgatavo PVC un alumīnija logus un lielākoties aprīko tos ar Eiropā vadošā logu furnitūras piegādātāja Roto mehānismiem. Uzņēmuma pārstāvji uzskata, ka bērnu drošības furnitūrai vajadzētu būt pieejamai visiem logu piegādātājiem un ražotājiem, neatkarīgi no tā vai šis uzņēmums izgatavo plastmasas, koka vai alumīnija logus. Jāatzīmē, ka analogus drošības aprīkojumus var uzstādīt arī balkona durvīm.

Pastāv vairākas iespējas, kā drošības aprīkojumu uzstādīt jau esošiem stikla pakešu logiem:

- Nomainīt furnitūras komplektu pilnībā. Uzstādot jauno furnitūru, iespējams, ka eņģu novietojums atšķirsies un būs redzams defekts profilā, kur aizdarītas veco eņģu stiprinājuma vietas.

- Uzstādīt tikai slēdzamu rokturi, lai jebkuras darbības ar logu var veikt tikai persona, kurai pieejama atslēga.
- Uzstādīt papildu drošības mehānismus, kas neļauj brīvi atvērt logu, bet darbojas neatkarīgi no logu vēršanas mehānismiem.

Attiecībā par izmaksām, jāērēķinās, ka jebkura aprīkojuma uzstādīšanai jau esošam logam vienmēr būs augstākas nekā pasūtīt jaunu logu. Jāērēķinās, ka speciālistam ir jānokļūst līdz objektam (laiks, transports), jāveic objekta apsekošana un jānoformē pasūtījums (laiks), tam seko atbilstošu mehānismu piemeklēšana, sagāde un uzstādīšana objektā. Viss iepriekšminētais veido papildu izmaksas, tāpēc iegādāties šo papildus aprīkojumu kopā ar jauniem logiem būs ievērojami izdevīgāk.

Jāpadomā arī par durvīm un stiklu

Bīstamību rada ne tikai logi, bet arī durvis un dažādas stiklotas konstrukcijas. Piemēram, ja durvis aprīkotas ar pašaizvēršanās mehānismu, tad, ieverot tajās pirkstu, var gūt neatgriezeniskus sakropļojumus, jo durvis tiek aizvērtas ar papildu spēku. Tai pat laikā šādu durvju aprīkojumu pieprasa ugunsdrošības normatīvi un nosaka nepieciešamība taupīt siltumu. Īpaši bīstamas ir stikla konstrukciju „pašaizverošās” durvis, kas izgatavotas no dažādām profilu sistēmām, kas izceļas ar asām šķautnēm profila stūros. Turklāt attālums starp vērtņi un rāmi, kad durvis atvērtas, ir pietiekams, lai bērns tajā iebāztu roku līdz pat plaukstai. Šādā gadījumā durvju vērtnei un rāimim piestiprina elastīgu materiālu, kas novērš iespēju ievietot pirkstus starp durvju rāmi un vērtņi tieši eņģu pusē. Jāatzīmē, ka Skandināvijas valstīs šādi risinājumi noteikumu prasībās ir norma, jo lētāk, vieglāk un tālredzīgāk ir aprīkot konstrukcijas ar nepieciešamām ierīcēm jau to pasūtīšanas laikā, nevis sekot līdz katrai bērna kustībai pie durvīm.

Lielā daļā objektu, kuros uzstāda stiklotas konstrukcijas, netiek izvirzītas nekādas prasības tās aprīkot ar atbilstošu drošības stiklojumu, īpaši vietās, kur pastāv risks savainoties, jo stikla plakne atrodas tuvu grīdas līmenim. Jāatzīst, ka nolaidīgākie šajā ziņā drīzāk ir privātie pasūtītāji, kuru vēlme ietaupīt uz konstrukcijām bieži dominē pār savu bērnu drošību. Nav jābaidās no stiklotu konstrukciju izmantošanas, tomēr ir nepieciešams definēt konkrētas prasības un ietvert tās gan būvapjomos, gan specifikācijās. Jo nevar paļauties uz cilvēcisko faktoru, to, ka „ar mums nekas nenotiks” un, ka bērni vienmēr un visur tiks pieskatīti.

Konsultēja Arnis Āķis, [SIA „Mārupes logi”](http://SIA_„Marupes_logi”) www.marupeslogi.lv